

T-20/03. sz. ügy

Kahla/Thüringen Porzellan GmbH

kontra

az Európai Közösségek Bizottsága

„Állami támogatások – Létező támogatás vagy új támogatás – Nehéz helyzetben lévő vállalkozás – A jogbiztonság elve – A bizalomvédelem elve – A magánbefektető kritériuma – A közös piaccal való összeegyeztethetőség – Feltételek”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (kibővített ötödik tanács), 2008. szeptember 24. . . II - 2309

Az ítélet összefoglalása

- 1. Államok által nyújtott támogatások – A Bizottság által jóváhagyott általános támogatási program – A jóváhagyás keretében tartozóként bemutatott egyedi támogatás (EK 87. cikk és EK 88. cikk)*
- 2. Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – Szociális célú intézkedés (EK 87. cikk, (1) bekezdés)*

3. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – Az állami szervek által valamely vállalkozásnak nyújtott pénzügyi támogatás*
(EK 87. cikk, (1) bekezdés)
4. *Államok által nyújtott támogatások – Fogalom – A magánbefektető kritériumának alkalmazása*
(EK 87. cikk, (1) bekezdés)
5. *Államok által nyújtott támogatások – Tiltalom – Eltérések – A Bizottság mérlegelési jogköre – Iránymutatás elfogadásának lehetősége*
(EK 87. cikk, (3) bekezdés; 94/C 368/05. sz. bizottsági közlemény)

1. Ha a Bizottság valamely általános támogatási programot jóváhagyott, az egyedi végrehajtási intézkedésekről nem kell értesíteni őt, kivéve ha ilyen értelmű fenntartásokat fogalmazott meg jóváhagyó határozatában. Mivel ugyanis az egyedi támogatások az általános támogatási programnak pusztán végrehajtási eszközei, azok a tényezők, amelyeket a Bizottságnak figyelembe kell vennie megítélésük során, ugyanazok, mint amelyeket az általános rendszer vizsgálata során alkalmazott. Következésképpen felesleges az egyedi támogatásokat bizottsági vizsgálat alá vonni. Ezzel szemben, ha az egyedi intézkedésekre nem vonatkozik a hivatkozott általános program, akkor ezek az intézkedések új támogatásoknak minősülnek, amelyeknek a közös piaccal való összeegyeztethetőségét a Bizottságnak vizsgálnia kell.

rammal való összhangjára vonatkozóan hozott határozat a Bizottság azon kötelezettségének teljesítése körébe tartozik, hogy biztosítsa az EK 87. cikk és az EK 88. cikk alkalmazását. Ebből következik, hogy ha a Bizottság valamely támogatásnak az e támogatási programmal való összhangját vizsgálja, e vizsgálat nem képez a Bizottság hatáskörének korlátait túllépő kezdeményezést. Ezért a Bizottság által végzett értékelést nem korlátozhatja a támogatást nyújtó nemzeti hatóságok által végzett értékelés.

(vö. 92., 94–95. pont)

A Bizottság által valamely támogatásnak egy jóváhagyott általános támogatási prog-

2. A hatóságok azzal a céllal történő beavatkozása, hogy valamely vállalkozást a gazdasági tevékenységével együtt járó költséget képező olyan terhek alól mentesítsenek, mint a bérköltség, az EK 87. cikk (1) bekezdése szerinti gazdasági előnynek bizonyul.

Márpedig az állami beavatkozás szociális természete nem elegendő ahhoz, hogy a beavatkozás eleve mentesüljön az EK 87. cikk szerinti támogatásként történő minősítés alól.

Még ha nincs is semmi akadálya, hogy az állami szervek szociális, regionális vagy ágazati politikai tényezőket vegyenek figyelembe, a tőlük származó tőke-hozzájárulást a magánbefektetői szempont alapján kell értékelni, elvonatkoztatva minden szociális, regionális politikai vagy ágazati megfontolástól.

(vö. 194., 197. pont)

3. Annak eldöntése érdekében, hogy az állami szervek által valamely vállalkozás tőkéjébe történő beavatkozás, történjék az bármilyen formában, állami támogatásnak minősülhet-e, azt kell mérlegelni, hogy az olyan magánbefektető, amelynek mérete az állami befektető nagyságrendjéhez mérhető, hasonló körülmények között hajlandó lett volna-e ilyen jelentőségű gazdasági műveletet végrehajtani. Ezzel kapcsolatban, jöllehet az a magánbefektetői magatartás, amelyhez a gazdaságpolitikai célkitűzések szerint eljáró állami befektető beavatkozását hasonlítani kell, nem feltétlenül a többé-kevésbé rövid távú megtérülés céljával tőkét elhelyező hagyományos befektető magatartása, annak legalább az olyan, strukturális, globális vagy ágazati politikát folytató magánholding vagy vállalkozáscsoport magatartásának kell lennie, amelyet hosszabb távú jövedelmezőségi kilátások vezérelnek. Ezenkívül az állami befektető és a magánbefektető magatartásának összehasonlítását arra tekintettel kell elvégezni, hogy a szóban forgó gazdasági művelet során az adott időpontban rendelkezésre álló információk és előrelátható fejlődési irányok alapján a magánbefektető hogyan viselkedett volna.

Jöllehet az állami támogatás fennállása nem állapítható meg abban az esetben, ha az állami szervek beavatkozására a magán-gazdasági szereplők hasonló feltételek mellett történő, jelentős mértékű beavatkozásával párhuzamosan kerül sor, a támogatás fennállását nem lehet kizárni, ha az ugyanazon vállalkozásba történő magánbefektetésekre csak az állami források odaítélését követően kerül sor.

(vö. 236–238., 242., 254. pont)

4. A Bizottság arra irányuló vizsgálata, hogy valamely intézkedés megfelel-e a piacgazdaságban tevékenykedő magánszereplő kritériumának, összetett gazdasági értékelést foglal magában. Márpedig a Bizottság az ilyen értékelést magában foglaló aktus elfogadása során széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, és ezen aktus bírósági felülvizsgálata – még akkor is, ha azt a kérdést, hogy az intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e, alapvetően átfogóan kell vizsgálnia – az eljárás és az indokolás szabályai betartá-

sának vizsgálatára korlátozódik, valamint arra, hogy nem történt-e téves jogalkalmazás, hogy az alapul szolgáló tényállást helyesen állapították-e meg, és hogy nem áll-e fenn e tényállás nyilvánvalóan téves értékelése vagy hatáskörrel való visszaélés. Különösen, az Elsőfokú Bíróság a határozat megalkotójának gazdasági értékelését nem helyettesítheti a saját értékelésével.

(vö. 239. pont)

5. Az EK 87. cikk (3) bekezdése széles körű mérlegelési jogkört ruház a Bizottságra annak kapcsán, hogy az említett cikk (1) bekezdésében előírt általános tilalomtól való eltéréssel állami támogatásokat engedélyezzen, mivel az ilyen esetben a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségének vagy összeegyeztethetlenségének értékelése olyan problémákat vet fel, amelyek összetett gazdasági tények és körülmények figyelembevételét és értékelését foglalják magukban. Mivel a közösségi bíróság különösen gazdasági téren nem helyettesítheti a tényekre vonatkozó saját mérlegelésével a határozatot hozó szerv tényekre vonatkozó mérlegelését, e tekintetben az Elsőfokú Bíróság felülvizsgálatának annak ellenőrzésére kell szorítkoznia, hogy betartották-e az eljárási szabályokat és az indokolási kötelezettséget, a tények tárgyi szempontból pontosak-e, valamint hogy történt-e nyilvánvaló mérlegelési hiba, illetve hatáskörrel való visszaélés.

Másfelől a megtámadott közösségi jogi aktus jogszerűségét a jogi aktus meghozá-

talának időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzet alapján kell megítélni, a Bizottság által végzett átfogó mérlegelést pedig kizárólag az e tevékenysége során rendelkezésére álló információk függvényében kell vizsgálni.

Ezenkívül a Bizottság a mérlegelési jogköreinek gyakorlásához saját maga számára útmutatást szabhat olyan jogi aktusok által, mint a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás, amennyiben ezek az aktusok az intézmény által követendő irányokra utaló szabályokat tartalmaznak, és nem térnek el a Szerződés szabályaitól.

Így a nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak nyújtott támogatás önmagában azon tény alapján nem minősíthető a közös piaccal összeegyeztethetőnek, hogy szerkezetátalakítási intézkedéseket irányoztak elő, még akkor sem, ha ezt a szerkezetátalakítást sikeresen végre is hajtották. Annak érdekében, hogy a Bizottság számára lehetővé váljék azon kérdés mérlegelése, hogy a nyújtott támogatások vajon képesek-e olyan magatartásra ösztönözni a kedvezményezett vállalkozásokat, amely hozzájárulhat az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti célkitűzés megvalósításához, meg kell vizsgálni, hogy a szerkezetátalakítási terv megfelel-e valamennyi, az említett iránymutatásban előírt anyagi jogi feltételnek.

(vö. 268–270., 280. pont)